

Eneolit

Eneolithic

Bílovice (k. ú. Bílovice u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Ploštiny“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Ojedinelý nález. Průzkum. Uložení nálezu: Slováké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1147000N, 17.5528200E

Při povrchových průzkumech lokality se podařilo kromě dvou patinovaných artefaktů (viz oddíl Paleolit) objevit také pozdně eneolitický segment z šedohnědého radiolaritu (obr. 1). Artefakt je zhotoven na masivní čepeli s čočkovitým a místy až plankonvexním profilem (rozměry: 39 × 15,5 × 8 mm). Na dorzální ploše artefaktu se nachází strmá plošná retuš, přičemž jedna z polovin vykazuje také známky výrazného lesku. Na ventrální straně je plošně retušována pouze jedna z hran. Nástroj může být po chronologické stránce dáván do souvislosti pravděpodobně s nositeli kultury zvoncovitých pohárů, jejichž aktivity prozatím nebyly z této polohy evidovány. Víceero dokladů o jejich pobytu však pochází z katastru sousedních Březolup a Topolné (cf. Kopacz et al. 2009, 153; Čižmář 2012, 156).

Obr. 1. Bílovice. Segment. Kultura zvoncovitých pohárů. Foto J. Bartík.

Fig. 1. Bílovice. Segment. Bell Beaker culture. Photo by J. Bartík.

Literatura

Čižmář, I. 2012: Topolná (okr. Uherské Hradiště).

Přehled výzkumů 53(1), 156.

Kopacz, J., Přichystal, A., Šebela, L. 2009: *Lithic Chipped Industry of the Bell Beaker culture in Moravia and its East-Central European Context*. Kraków, Brno: Polska Academia Umiejętności, Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, v. v. i.

Summary

Bílovice (Bílovice u Uherského Hradiště cadastral area, Uherské Hradiště District). A grey-brown radiolarite segment dated to the Bell Beaker culture was found in the “Ploštiny” field (Fig. 1). This is the first Late Eneolithic find from the Bílovice cadastral area.

Jaroslav Bartík

Blučina (okr. Brno-venkov)

„Pastviska“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Neurčený areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0576706N, 16.6655497E

V průběhu výzkumu na polykulturní lokalitě v trati „Pastviska“ (bližší údaje viz oddíl Doba bronzová), byl v zásypu jedné z jam z doby bronzové získán také střepec charakteristický pro kulturu se zvoncovitými poháry.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Blučina (Brno-Country District). In 2020, a rescue excavation took place in “Pastviska” field, yielding one Bell Beaker culture sherd among other Bronze Age items.

Ivan Čižmář

Bouzov (k. ú. Blažov, okr. Olomouc)

„Na Nivách“.

Časný eneolit. Místo sběru. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.6841389N, 16.8892778E

V lednu 2020 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci měděnou sekeru, kterou našli J. a R. Hladilovi na louce v trati „Na Nivách“ západně od obce Blažova. Darovaný artefakt představuje plochou sekeru s mírně konkávně prohnutými boky a zaoblenými hranami. Její povrch je zvrásněný. Dochované rozměry činí: délka 135 mm, šířka 18–37 mm, max. síla 17 mm, váha 364,7 g (obr. 2). Podle provedené RFA analýzy obsahuje sekera 95,96 % mědi, 2,66 % stříbra, 0,545 % bismutu, 0,53 % antimonu, 0,292 % železa a méně než 0,12 % zinku. Sekeru můžeme přiřadit k první typologické skupině plochých seker, pro niž jsou typické úzké a masivní exempláře (srov. Dobeš et al. 2019, 31–32). Podle výsledků RFA analýzy byla vyrobena z mědi typu Nógrádmárcal, která je patrně slovenského původu. Na základě výše uvedených poznatků můžeme popsáný artefakt zařadit do časného eneolitu.

Literatura

Dobeš, M., Fikrle, M., Drechsler, A., Faltýnek, K., Fojtík, P., Halama, J., Jarůšková, Z., Kalábek, M., Langová, J., Schen, Z., Španihel, S., Peška, J. 2019: Eneolitická měděná industrie na Moravě. Nové a staronové nálezy ve světle stávajících poznatků o vývoji středoevropské metalurgie. *Památky archeologické* CX, 5–58.